

**Tema 11: RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ ȘI ÎN
TIMPUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL**

Nr. crt.	Data	Eveniment	Scurte informații
1	1919	Tratatul de pace cu Austria de la Saint-Germain	Se recunoaște unirea Bucovinei cu România.
2	1919	Fondarea Societății Națiunilor	România este membru fondator la constituirea acestei organizații mondiale care avea drept scop să apere pacea și securitatea.
3	1920	Tratatul cu Ungaria de la Trianon	Recunoaște unirea Transilvaniei cu România, legitimând astfel formarea României Mari.
4	1921	Se constituie Mica Înțelegere	România împreună cu Iugoslavia și Cehoslovacia formau această alianță cu scopul de a apăra pacea în zona de S-E a Europei.
5	1928	Pactul Briand-Kellog	Elimină războiul ca mijloc de rezolvare a unor neînțelegeri între state. România a aderat la acest pact.
6	1934	Înțelegerea Balcanică	Alianță cu un caracter zonal formată din România, Iugoslavia, Grecia, Turcia cu scop de apărare împotriva unor acțiuni ce ar fi amenințat pacea în Balcani
7	1939	Consiliul de Coroană București	Prezidat de regele Carol al II-lea, proclamă neutralitatea României la declanșarea celui de al Doilea Război Mondial.
8	1940	România anunță aderarea la Pactul Tripartit	Țara noastră se alătură la Axa Roma - Berlin - Tokyo din dorința de a recupera teritoriile pierdute în 1940.
9	Septembrie 1944	Convenția de armistițiu de la Moscova	Oficializa ieșirea României din alianța cu Germania și alăturarea la Coaliția Națiunilor Unite.
10	1947	Tratatul de pace de la Paris	Prin acest act România primea înapoi partea Transilvaniei luată de Ungaria, dar în schimb, Basarabia și Bucovina de Nord rămâneau la URSS, iar Cadrilaterul la Bulgaria.

Tema 12: ROMÂNIA ȘI RĂZBOIUL RECE

Nr. crt.	Data	Evenimentul	Scurte informații
1	Octombrie 1944	Acordul de procentaj	După întâlnirea de la Moscova dintre Stalin și Churchill, România era trecută sub influență sovietică în proporție de 90%.
2	1948	Tratatul româno-sovietic	Era un act de prietenie cu URSS, dar în fapt subordona țara noastră intereselor rusești.
3	1955	Tratatul de la Varșovia	Alianța politico-militară a statelor comuniste din răsăritul Europei aflate sub control sovietic era o replică la constituirea NATO. România era membru fondator.
4	1956	Intervenția de la Budapesta	Tancurile sovietice intră în capitala Ungariei pentru a înăbuși mișcarea reformatoare. România sprijină acțiunea și pune la dispoziția Armatei Roșii infrastructura feroviară.
5	1958	Retragerea trupelor sovietice din România	Este o consecință a sprijinului acordat URSS în 1956. Începe o distanțare față de sovietici.
6	1967	România reia relațiile diplomatice cu Republica Federală Germania	Se consolidează poziția noastră de distanțare de sovietici căci România este singura țară dintre statele comuniste care are legături cu acest stat capitalist.
7	1968	Intervenția din Cehoslovacia	Trupele Tratatului de la Varșovia coordonate de sovietici pătrund în Praga pentru a înăbuși mișcarea de reformă. România nu participă, iar Nicolae Ceaușescu, într-un miting la București, critică această acțiune.
8	1969	Vizita lui Richard Nixon la București	Popularitatea lui Ceaușescu este în creștere. România începe să fie văzută ca o breșă în lumea comunistă.
9	1975	Conferința pentru securitate și cooperare în Europa de la Helsinki	România semna documentul pentru a arăta deschiderea regimului comunist față de drepturile și libertățile omului.

PARTEA I

Modele de teste pentru simulare la clasa a XI-a

TEMA 1: *Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare)*

SUBIECTUL I .....(40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „O relansare în forță a «inițiativei europene» a avut loc în anul 1955, în cadrul conferinței de la Messina, la care miniștrii afacerilor externe ai CECO au căzut de acord asupra înființării unei uniuni economice bazată pe o piață comună și asupra creării unei organizații pentru energia atomică. O comisie de experți condusă de Paul-Henry Spaak, ministrul belgian al afacerilor externe, a elaborat două proiecte ce au condus la semnarea, în 1957, a celor două Tratatate de la Roma – cel prin care se înființa Comunitatea Economică Europeană (CEE) și tratatul Comunității Europene pentru Energie Atomică (EURATOM).”

(Uniunea Europeană: istoric, instituții, procese decizionale, 2003)

B. „Începutul procesului de integrare europeană - caracterizat prin trăsături originale și specifice, care constituie baza actualii structuri a Uniunii Europene - poate fi considerat anul 1950, când ministrul francez al afacerilor externe, Robert Schuman, a propus implicarea câtorva state europene într-un proiect de cooperare mai strânsă, comparativ cu formele tradiționale existente la acel moment. Acest nou tip de cooperare presupunea transferul de suveranitate către o organizație cu puteri de constrângere asupra membrilor săi. Inițiativa a constat în integrarea producției de cărbune și oțel a Franței și Germaniei, în cadrul unei organizații deschise participării și altor state europene. Printre promotorii ideii unei Europe unite, acesta a fost primul pas către o cooperare lărgită: o integrare sectorială ce ar fi putut influența și alte sectoare economice. Aceasta era ideea declarată, însă obiectivul politic imediat îl constituia alipirea Germaniei la Europa și eliminarea rivalităților existente între Franța și Germania privind zonele strategice ale Ruhr-ului și Saar-ului. În 1951, negocierile desfășurate între șase țări – Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda – au condus la semnarea Tratatului de la Paris, prin care se înființa Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO).”

(Uniunea Europeană: istoric, instituții, procese decizionale, 2003)

Utilizând informațiile din aceste surse, scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos:

1. Conform sursei A, în 1957 era semnat tratatul de la:

A. Viena

B. Belgrad

C. Roma

D. Paris

4 puncte

2. Spațiile istorice la care se referă sursa **B** sunt:
 A. Ruhr și Saar
 B. Alsacia și Lorena
 C. Ruhr și Pirinei
 D. Normandia și Rin
4 puncte
3. Atât în sursa **A** cât și în sursa **B** sunt precizate fapte istorice referitoare la:
 A. Uniunea Europeană
 B. Uniunea Țărilor Asiatice
 C. Uniunea Statelor Americane
 D. Federalizarea Europei
4 puncte
4. Ministrul belgian menționat în sursa **A** este:
 A. Jean Monnet
 B. Paul-Henry Spaak
 C. Javier Solana
 D. Charles de Gaulle
4 puncte
5. Ambele surse se referă la secolul:
 A. Al XVII-lea
 B. Al XVIII-lea
 C. Al XX-lea
 D. Al XIX-lea
4 puncte
6. În sursa **B** se face referire la:
 A. Comunitatea Economică Europeană
 B. Parlamentul European
 C. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO)
 D. Consiliul Europei
4 puncte
7. Conform sursei **A**, odată cu piața comună a fost înființată și:
 A. Carta Drepturilor Omului
 B. Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică
 C. The European Community Youth Orchestra
 D. Europa națiunilor
4 puncte
8. Conform sursei **B**, o consecință a înființării CECO a fost:
 A. Scăderea prețurilor
 B. Eliminarea rivalităților existente între Franța și Germania
 C. Pierderea de materii prime
 D. Creșterea numărului de muncitori calificați
4 puncte
9. Conform sursei **B**, un inițiator al Uniunii Europene a fost și:
 A. Robert Schuman
 B. Konrad Adenauer
 C. A. de Gasperi
 D. Margaret Thatcher
4 puncte
10. Conform sursei **B**, statele fondatoare ale UE au fost în număr de:
 A. Șapte
 B. Șase
 C. Douăzeci și opt
 D. Zece
4 puncte

SUBIECTUL al II-lea..... (30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Parlamentul European este una dintre cele mai controversate instituții ale Uniunii. Cu un nume care îi aruncă pe umeri o haină de multe ori de împrumut, Parlamentul European s-a aflat într-o permanentă luptă pentru obținerea unei felii cât mai mari din tortul comunitar al puterii. Reprezentarea cetățenilor a fost una din principalele idei din retorica politică, indiferent de epocă, filosofie sau ideologie de guvernare. Parlamentul a fost definit ca reprezentarea poporului în statele democratice, având ca principale atribuții: exercitarea puterii legislative, dreptul de vot al bugetului și controlul Guvernului. Parlamentarismul a fost definit ca fiind o concepție politică potrivit căreia poporul își exercită guvernarea prin reprezentanții săi trimiși în Parlament. Parlamentarismul este o formă de guvernământ în care guvernul, ca organ executiv, este subordonat și responsabil unei adunări reprezentative alese de către popor și alcătuită din reprezentanții săi. Într-o construcție precum UE, având rădăcinile în regimul democratic al țărilor occidentale, era de neconceput ca o instituție care să asigure această reprezentare să nu existe în structura sa. Soluția a fost aceea a Parlamentului European, soluție care, după cum am mai spus, a căpătat o formă destul de controversată. Fiecare parlament își are propria istorie, cultură și putere, funcționând în cadrul unui anumit sistem politic.”

(Ramona Gabriela Tătar, *Drept Comunitar European*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Menționați o instituție și o atribuție a acesteia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
2. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la rolul Parlamentului European în cadrul UE, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **7 puncte**
3. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la instituțiile UE, în afara celor la care se referă sursa dată. (Se punctează și utilizarea relației cauză-efect pentru fiecare fapt istoric). **10 puncte**
4. Menționați două fapte istorice referitoare la etapele integrării statelor europene în UE, precizând și o constantă în desfășurarea acestora. **7 puncte**

SUBIECTUL al III-lea..... (20 de puncte)

Elaborați, în una-două pagini, un eseu despre *Unitate în Europa contemporană*, având în vedere:

- menționarea a două tratate referitoare la înființarea Uniunii Europene și precizarea unei asemănări între acestea;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la integrarea României în Uniunea Europeană;

- formularea unui punct de vedere referitor la cele două perspective occidentale cu privire la Europa unită și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează utilizarea relației cauză-efect, a limbajului istoric adecvat, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), structurarea eseului, respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.

TEMA 2: *Cultura română – cultură europeană*

SUBIECTUL I .....(40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Suntem români: să avem curajul să ne cunoaștem ce suntem și să ne prezentăm lumii așa cum suntem. Până astăzi n-am avut acest curaj. Întreaga noastră viață socială a fost întretesută cu iluzii. Am adoptat legi civile și politice nepotrivite tradiției noastre; am organizat un învățământ public inutil marelui majorității a poporului; am imitat tehnica burgheză de producție economică în care nici însușirile poporului nu se pot valorifica; am făcut tot ce ne-a stat în putință ca să ne falsificăm tradițiile și aptitudinile dăruite de natură. Cu un scop bine intenționat, fără îndoială: am crezut că așa ne vom europeniza mai repede. Ne-am crezut obligați să fim pe placul Europei. Europa însă, prin noua sa spiritualitate, ne dezleagă de această obligație. Ea ne cere să fim ceea ce suntem: pe rădăcinile noastre proprii; cu destinul nostru propriu.

Iluziile ne-au costat prea scump; astăzi nu le mai putem suporta. Avem în fruntea instituțiilor publice prea mulți funcționari pe care nu îi putem plăti. Căci la iluziile noastre acești funcționari au mai adăugat și poftele lor. Un ministru de Stat la noi nu poate trăi în condiții modeste ca orice ministru de Stat european. De asemenea, cei mai mulți dintre reprezentanții burgheziei noastre, constatând că industria și comerțul nu le rentează, au alergat la bugetul Statului. Toți posesorii de diplome, în mare parte dezrădăcinați din mediul lor părintesc, au alergat tot la bugetul Statului. Așa că echilibrarea acestuia a ajuns să fie un chin fără sfârșit.”

(C. Rădulescu Motru, *Românismul- catehismul unei noi spiritualități*)

B. „Două mii de ani sufletul nostru și-a apărat numai existența, a fost silit să trăiască în copilărie. Am vegetat la marginea culturii care se înălța în Apus și la marginea celei ce se stinge în Orient. Lumina civilizației n-a putut pătrunde pînă la noi, iar razele care totuși se strecurau nu găseau condiții prielnice și nici pămînt roditor. Cînd încercam să îmbrăcăm hainele altora, ne dădeam seama curînd că nu ni se potrivesc și le lepădam cu aceeași grabă cu care le primisem. Poate că în adîncul său, sufletul nostru simțea instinctiv că nu i-a sosit încă vremea.